

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania Z.S.

od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

o wysokość świadczenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 grudnia 2016 r.,

zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 25 sierpnia 2016 r., sygn. akt III WSC U .../16,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2016 r., III WSC .../16 Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę kasacyjną w sprawie z odwołania Z.S. od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji o wysokość emerytury. Sąd przyjął, że sprawa tego rodzaju stanowi sprawę majątkową, w której skarga kasacyjna pozostaje dopuszczalna, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza 10.000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.). Pełnomocnik skarżącego oznaczył tę wartość w skardze na kwotę 9.000 zł a zatem skarga kasacyjna była w sprawie niedopuszczalna.

W zażaleniu wywiedzionym od tego postanowienia pełnomocnik skarżącego zarzucił naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. W uzasadnieniu zażalenia skarżący przyznał, że w skardze wskazana została wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 9.000 zł, jednak nastąpiło to wyłącznie z uwagi na uwzględnienie wyliczenia świadczeń ubezpieczonego z grudnia 2009 r. Skarżący podnosi, że po uwzględnieniu waloryzacji wartość ta wynosi co najmniej 10.296 zł a zatem przekracza minimalną wartość przemawiającą za dopuszczalnością skargi. Podnosi, że nawet mimo błędnego oznaczenia sąd miał obowiązek sprawdzić wartość przedmiotu zaskarżenia, czego nie uczynił. Podnosi także, że wartością przedmiotu zaskarżenia pozostaje różnica między dochodzoną wysokością emerytury a wysokością ustaloną za cały sporny – kilkudziesięciomiesięczny - okres (odwołuje się tu do postanowienia SN z dnia 12 kwietnia 2016 r., II UZ 63/15). W tak rozumianym okresie wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza 10.000 zł co świadczy o dopuszczalności skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wymagało oddalenia jako nieuzasadnione.

Określenie wartości przedmiotu zaskarżenia stanowi element skargi kasacyjnej, który w niektórych przypadkach warunkuje dopuszczalność (por. art. 398² § 1 k.p.c.). W skardze został on określony na kwotę 9.000 zł a zatem niższy od określonego w art. 398² § 1 k.p.c. Sprawa nie ma charakteru sprawy o przyznanie świadczenia, co uzasadniałoby dopuszczalność skargi bez względu na wartość przedmiotu sporu. Przedmiotem sporu pozostaje wysokość świadczenia a nie – jak to określił pełnomocnik – wyrównanie zaległych części emerytury. Ponieważ emerytura stanowi świadczenie powtarzające się, zastosowanie do obliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia znajduje odpowiednio art. 22 k.p.c. (w zw. z art. 368 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.).

Wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym stanowi pochodną wartości przedmiotu sporu oraz wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym. Ta ostatnia wartość (art. 368 § 2 k.p.c.) może być oznaczona na kwotę wyższą od wartości przedmiotu sporu wskazanej w pozwie

jedynie wtedy, gdy powód rozszerzył powództwo lub sąd orzekł ponad żądanie. Mając na uwadze, że na podstawie art. 398²¹ k.p.c. do postępowania kasacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o apelacji, należy przyjąć, że wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym nie może być wyższa niż wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym (o ile nie orzeczono ponad żądanie).

W związku z powyższym Sąd Najwyższy przypomina, że w postępowaniu apelacyjnym w niniejszej sprawie – w toku rozpoznania sprawy po raz pierwszy w drugiej instancji – powód oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 9.000 zł (pismo procesowe z dnia 12 listopada 2013 r., stanowiące uzupełnienie apelacji, k. 194 akt sprawy). Oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej w tej wartości stanowiło odzwierciedlenie wartości przyjętej w postępowaniu apelacyjnym. Z tego względu zarzut, że Sąd Apelacyjny miał obowiązek weryfikować wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej (na potrzeby dopuszczalności skargi) nie ma racji bytu. Wręcz przeciwnie, to weryfikacja tej wartości budziłaby kontrowersje, jako jej zmiana w stosunku do wartości wskazanej w postępowaniu drugoinstancyjnym przez odwołującego się.

Niezależnie od tego należy podkreślić, że wartość 9.000 zł oznaczył sam pełnomocnik w skardze kasacyjnej. Próba jej „zmiany” na etapie postępowania zażaleniowego nie jest dopuszczalna. Stanowisko takie przyjmuje konsekwentnie Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie (postanowienie z dnia 3 listopada 2004 r., I PZ 23/04, postanowienie z dnia 18 maja 2007 r., I UZ 12/07, postanowienie z dnia 20 stycznia 2016 r., I PZ 22/15). Jak trafnie podkreślono w uzasadnieniu postanowienia z dnia 18 maja 2007 r., I UZ 12/07 próba korygowania wartości przedmiotu zaskarżenia pełni podobną rolę jak uzupełnienie przez stronę braku elementu konstrukcyjnego skargi, a mianowicie jego celem jest uczynienie zadość wymogom, od których zależy dopuszczalność skargi. Z tego względu uprawniony jest wniosek, że wszelkie modyfikacje wniesionej już skargi kasacyjnej, czy to poprzez jej uzupełnienie o obligatoryjne elementy konstrukcyjne, wskazane w art. 398⁴ § 1 k.p.c., czy też korygujące wskazaną wartość przedmiotu zaskarżenia (prostujące omyłkę pisarską) w taki sposób, aby sprawa stała się sprawą kasacyjną, są dopuszczalne wyłącznie wtedy, kiedy nie upłynął termin do jej

wniesienia oraz nie zapadło postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi.

W związku z tym to nie w drodze zażalenia należało modyfikować wartość przedmiotu zaskarżenia ujętego w skardze kasacyjnej. Ponieważ zaś w skardze określono ją na kwotę 9.000 zł, co odzwierciedlało wartość podaną w postępowaniu drugoinstancyjnym, nie istniały podstawy do jej weryfikacji. Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu a zażalenie nie ma uzasadnionych podstaw.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc